

Jumalanpalvelus Askolan-Pukkilan seurakunnassa

 ASKOLAN-PUKKILAN
SEURAKUNTA

Tervetuloa messuun Askolan-Pukkilan seurakunnassa

Messussa saamme kokoontua Taivaallisen Isän palveltaviksi. Hän ruokkii meitä omalla sanallaan ja ehtoollisen sakramentilla. Tähän messuohjelmaan on lisätty selitykset jumalanpalveluksen eri osioiden kohdalle. Toivottavasti niiden avulla voit entisestään syventää kokemusta jumalanpalveluksesta ja ymmärtää paremmin sen eri vaihteita.

Messu on vuoropuhelua Jumalan ja seurakunnan kanssa. Jumala puhuttelee meitä sanallaan ja tulee todellisesti läsnä olevaksi juuri sanassaan ja ehtoollisella. Seurakunta vastaa tähän kiitoksella ja rukouksella. Liturgi johtaa messua ja lausuu seurakunnan puolesta rukouksia. Seurakunta vahvistaa nämä liturgin sanat laulamalla "a amen", joka tarkoittaa "totisesti".

Seurakunnan rukousta on myös virsilaulu, johon kaikki saavat halutessaan osallistua.

Messussa palvelee suntio, joka toimii samalla vahtimestarina. Suntioon voi olla yhteydessä esimerkiksi, jos haluat että ehtoollinen tuodaan sinulle penkkiin.

Messuun voi tulla myös vain osaksi aikaa. Kaikki liike messussa on sallittua, mutta annathan toisille mahdollisuuden rauhoittua.

Lapset ovat tervetulleita messuun ja kirkosta löytyy lapsille oma leikkinurkkaus.

Herra, me kiitämme sinua siitä, että kokoat meidät yhteen sanasi ja sakramenttisi ääreen.
Sinä itse ravitset ja siunaat meidät. Isä, sinä tiedät kaiken, huolestamme, pelkostamme ja
kysymyksestämme, levottomuutemme ja jännityksestämme.
Vapauta meidät kaikesta turhasta ja väärästä,
niin että voisimme palvella sinua ehyin sydämin.
Pyhitä palveluksestamme nimesi kunniaksi. Sinun nimesi olkoon ylistetty nyt ja aina.

Tervetulosanat

Alkusoitto

Alkuvirsi

Alkusiunaus ja vuorotervehdys

Ohjelmassa käytetyt merkit tarkoittavat seuraavaa:

L = Liturgi on pappi, joka johtaa messua.

E = Esilaulaja, tavallisesti kanttori

S = Seurakunta lausuu tai laulaa

* = Seurakunta seisoo, jos seisominen on vaikeaa, voit istua

Suluissa olevat osat eivät aina sisälly jumalanpalvelukseen.

Tällä reunapalstalla esitellään messun keskeisiä käsitteitä. Varsinainen messu etenee valkoisella pohjalla.

Alkuvirsi johdattaa meidät pyhäpäivän ja kirkkovuoden ajankohdan teemaan.

Alkusiunaus ja vuorotervehdys Alkusiunauksessa yhteinen kokoontuminen siunataan Kolmiyhdyksen Jumalan nimeen. Liturgin kädellään tekemän ristinmerkin pysty puu kertoo Jumalan rak-

kaudesta meitä kohtaan. Poikkipuu muistuttaa meitä lähimmäisenrakkaudesta.

Siunaus muistuttaa meitä myös omasta kasteestamme. Vuorotervehdyksen juuret ovat Enkeli Gabrielin sanoissa Marialle, kun hän ilmoitti Jeesuksen syntymästä (Luuk. 1:28). Tästä enkelin tervehdyksestä kehittyi apostoliseen aikaan tervehdys, joka kuului: "Herramme Jeesuksen Kristuksen armo ja Jumalan rakkaus ja Pyhän Hengen osallisuus olkoon teidän kaikkien kanssa."

Johdantosanojen myötä käymme yhdessä Jumalan eteen. Johdantosanojen lähtökohtana on jumalanpalveluksen teema ja juuri se tilanne, jolloin olemme kokoontuneet yhteen. Johdantosoikiin sisältöy lopuksi kehotus yhteiseen synnintunnustukseen.

Synnintunnustuksessa saamme jättää kaiken syyllisyytemme ja taakkamme Jumalan käsiin. Me jokainen tarvitsemme hyvää ja anteeksiantavaa Jumalaa. Synnintunnustuksen lausuu liturgi yksin tai yhdessä seurakunnan kanssa.

Synninpäästö on Jumalan vastaus sille, joka häntä lähestyy. Jeesus itse antoi opetuslapsilleen valan vakuuttaa syntien anteeksiantamusta (Joh. 20:23).

Johdantosanat

Synnintunnustus

S Aa - men, aa - men, aa - men.

Synninpäästö

Herra armahda (Kyrie, sanajumalanpalveluksessa tämän tilalla Virsi)

S Her - ra, ar - mah-da mei - tä.

Kris - tus, ar - mah-da mei - tä.

Her - ra, ar - mah-da mei - tä.

*Kunnia (Gloria) (jää pois paastonaikana ja sanajumalanpalveluksessa)

E Kun - ni - a Ju - ma - la - le kor - ke - uk - sis - sa,

S maan pääl - lä rau - ha ih - mi - sil - lä,

joi - ta hän ra - kas - taa.

*Kiitosvirsi (jää pois paastonaikana ja sanajumalanpalveluksessa)

Päivän rukous

L Ru - koil-kaam-me.

Rukous

S Aa - men, aa - men.

Kyrie (Herra) eli Herra armahda on rukouslaulua. Se on esirukousta koko maailman puolesta. Kyrie sisältää ajatukset "kuule meitä", "auta meitä", "älä unohda meitä" ja "siunaa elämäämme". Me kaikki olemme joka hetki riippuvaisia Jumalasta.

Kunnia (Gloria, Luuk. 2:14) ja siihen liittyvä Pyhälle Kolminaisuudelle omistettu kiitosvirsi ovat jumalanpalveluksen johdannon kiitossävyinen huipennus. Ylistyksen kohteena on Jeesuksen koko elämä: syntymä, kärsimys ja kuolema, ylösnousemus ja taivaaseen astuminen.

Päivän rukouksessa lähestytään Isä Jumalaa Jeesuksen nimessä. Lyhyt rukous sisältää pääsääntöisesti yhden pyynnön, jonka aihe nousee jumalanpalveluksen temasta.

Vanhan testamentin tekstit ovat alusta saakka puhuneet kristityille Jeesuksesta Jumalan lupaus-ten täyttäjänä. Vanha testamentti avautuu kristityille juuri Jeesuksen merkityksestä käsin.

Vastaus tarjoaa mahdollisuuden mietiskellä juuri kuultua Raamatun sanaa. Yleensä vastaus on musiikkia. Paaston aikana vastauksena toimii hiljaisuus.

Uuden testamentin teksti eli epistolien lukeminen oli tapana jo alkuseurakunnassa. Kristityt lukivat apostolien kirjeitä, jotka selittivät Jeesuksen merkitystä ja opetuksia.

Graduaali (Päivän virsi) on jumalanpalveluksen päävirsi. Sen tarkoituksena on tuoda esille kirkkovuoden pyhäpäivän aihe ja omalta osaltaan selittää raamatuntekstejä.

Evankeliumissa saamme kuulla Jeesuksen oman äänen. Siksi se on jumalanpalveluksen pääteksti. Evankeliumi kuunnellaan seisten, joka korostaa Kristuksen todellista läsnäoloa keskellämme.

Päivän Raamatun tekstit

I lukukappale Raamatun Vanhasta testamentista

Vastaus (musiikki)

II lukukappale Raamatun Uudesta testamentista

Päivän virsi (Graduaali)

*Evankeliumi

(Virsi tai muu musiikki)

Saarna

Sanajumalanpalveluksessa saarnan jälkeinen

liturgia etenee seuraavasti:

Uskontunnustus

Uhrivirsi

Esirukous

Isä meidän

Vuorolistys / Ylistysvirsi

Herran siunaus

Päätösvirsi ja / tai –musiikki

Ehtoollisosa

Messu huipentuu ehtoollisrukoukseen ja sitä seuraavaan aterian viettämiseen. Ehtoollisrukouksessa eletään läpi koko pelastushistoria. Erityisesti se on vuoropuhelua pitkäperjantain ja ylösnousemuk- sen välillä. Jumala suostui Poikansa kautta kärsimään ihmisen tähden, mutta voitti kuoleman pääsiäisen ihmeessä. Ehtoollisen vie- tossa saamme tulla osallisiksi kaikesta tästä.

*Uskontunnustus

Minä uskon Jumalaan,
Isään, Kaikkivaltiaaseen,
taivaan ja maan Luojaan,

ja Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme,
joka sikisi Pyhästä Hengestä,
syntyi neitsyt Mariasta,
kärsi Pontius Pilatuksen aikana,
ristiinnaulittiin, kuoli ja haudattiin,
astui alas tuonelaan,
nousi kolmantena päivänä kuolleista,
astui ylös taivaisiin,
istuu Jumalan, Isän, Kaikkivaltiaan, oikealla puolella
ja on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita,

ja Pyhään Henkeen,
pyhän, yhteisen seurakunnan,
pyhain yhteyden,
syntien anteeksiantamisen,
ruumiin ylösnousemisen
ja iankaikkisen elämän.

Saarnan aihe nousee luetuista Raamatun teksteistä, yleensä evankeliumista. Saarnan keskeisin tehtävä on välittää saarnaajan kautta ilosanoma Kristuksesta.

Uskontunnustus on luonteeltaan kiittämistä ja ylistämistä. Se sisältää Jumalan tunnustamisen kolmiyhteiseksi ja ylistyksen hänen pelastustöistään.

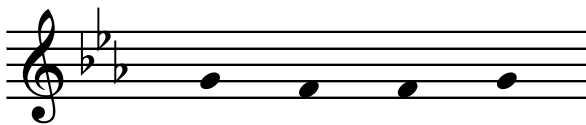
Esirukous on rukousta koko maailman puolesta. Rukouksessa huomioidaan kastetut, avioliittoon aikovat ja haetaan siunatut sekä heidän omaisensa.

Uhrivirren aikana kerätään kolehti ja katetaan ehtoollispöytä. Kolehti jatkaa varhaiskristillistä perinnettä, jossa jumalanpalveluksen yhteydessä tuotiin lahjoja häädässä olevien auttamiseksi.

Ehtoollisvuorolaulu on vanhimpia jumalanpalveluksen liturgisia osia. Alkuun sisältyy pyyntö Pyhästä Hengestä, joka opastaa meitä rukoilemaan. Toinen osa kehottaa ylentämään sydämemme kohti taivasta, missä on varsinainen jumalanpalveluksen paikka. Kolmas osa muistuttaa meitä siitä, että ehtoollisrukous on olemukseltaan kiitosta ja ylistystä.

(Virsi tai muu musiikki)

Esirukous

L Ru - koil - kaam - me.

Rukous

S Aa - men, aa - men.

Uhrivirsi, jonka aikana kerätään kolehti

Kolehdin MobilePay-numero: **29866**

Ehtoollisvuorolaulu

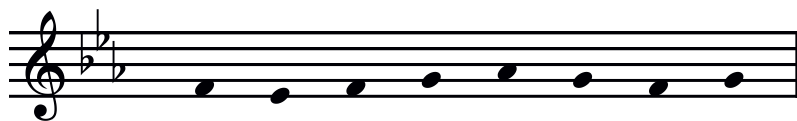

L Her - ra ol - koon tei - dän kans - san - ne.

S Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

L Y - len - tä - kää sy - dä - men - ne.

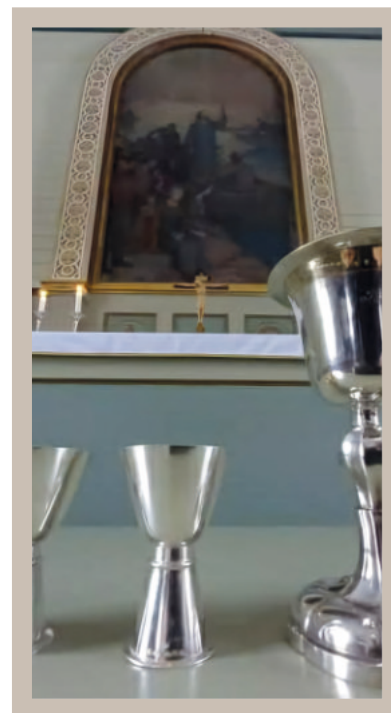
S Y - len - näm - me sen Her - ran puo - leen.

L Kiit - tä - kääm - me Her - raa, Ju - ma - laam - me.

S Niin on oi - kein ja ar - vol - lis - ta.

Prefaatio

*Pyhä (Sanctus)

S Py - hä, py - hä, py - hä Her - ra Se - ba - ot!

Tai - vas ja maa on täyn-nä si-nun kirk-ka-ut - ta - si.

Hoo - si - an - na kor - ke - uk - sis - sa!

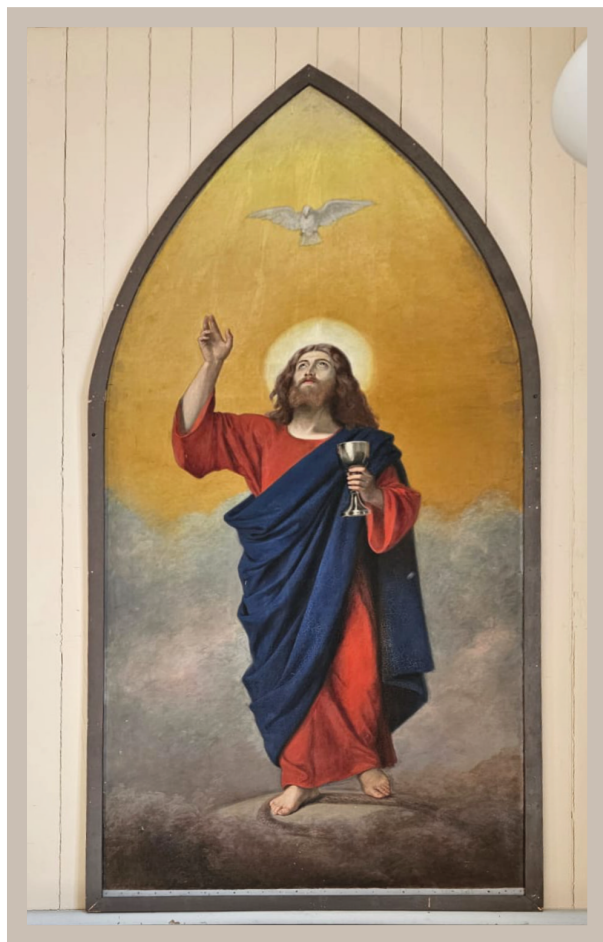
Siu - nat - tu ol-koon hän, jo - ka tu-lee Her - ran ni - mes - sä.

Hoo - si - an - na kor - ke - uk - sis - sa!

Rukous ja asetussanat

S Aa - men, aa - men, aa - men.

Prefaatio on kiitos- ja ylistysrukous. Prefaatio-sana tarkoittaa alkulausetta tai johdantoa. Se on osa sitä seuraavaa Pyhähymniä. Prefaation alkuosa on aina sama ja loppuosa huomioi kirkkovuoden ajankohdan.

Pyhä-hymni (Sanctus) perustuu kahteen raamatunkohtaan, Jes. 6:3 ja Matt. 21:9. Laulamalla kolme kertaa 'Pyhä' ylistämme Pyhää Kolminaisuutta. Osana ehtoollisrukousta Pyhä-hymni korostaa sen ylistysluonnetta. Hoosianna merkitsee 'auta, pelasta', mutta on samalla niin ikään ylistävä huudahdus.

Rukous ja asetussanat koostuvat neljästä osasta. Se alkaa anamneesillä eli Jumalan pelastushistoriallisten tekojen muistamisella. Tämän jälkeen asetussanat lausutaan Jeesuksen esimerkin mukaisesti. Kolmantena osana on epikleesi, jolla tarkoitetaan Pyhän Hengen avuksi pyytämistä. Rukous päättyy ylistykseen, joka perustuu apostoli Paavalin sanoihin (Room. 11:36).

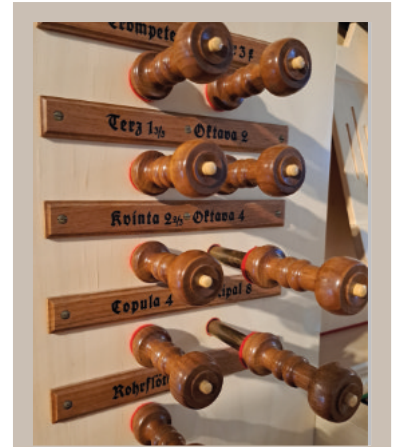
Isä meidän -rukous on Jeesuksen itse opettama rukous. Se on ehtoolliselle kokoontuneiden pöytärukous. Rukouksen sisältö muistuttaa meitä ehtoollisen merkityksistä, kuten Jumalan valtakunnasta, jokapäiväisestä leivästä ja anteeksiantamuksesta.

Herran rauha (Pax) viittaa ylösnousseen Jeesuksen tervehdykseen (Joh. 20:19). Ehtoollisen viettämistä edeltävän rauhantoivotuksen taustalla on myös Jeesuksen kehoitus sopia riidat ennen alttarin ääreen käymistä (Matt. 5:23–24).

Isä meidän –rukous

Isä meidän, joka olet taivaissa.
 Pyhitetty olkoon sinun nimesi.
 Tulkoon sinun valtakuntasi.
 Tapahtukoon sinun tahtosi,
 myös maan päällä niin kuin taivaassa.
 Anna meille tänä päivänä meidän jokapäiväinen leipämme.
 Ja anna meille meidän syntimme anteeksi,
 niin kuin mekin anteeksi annamme niille,
 jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.
 Äläkä saata meitä kiusaukseen,
 vaan päästä meidät pahasta.
 Sillä sinun on valtakunta ja voima ja kunnia iankaikkisesti.

Aamen.

Herran rauha (Pax)

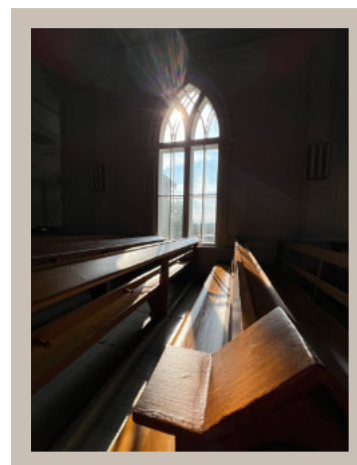
L

Her-ran rau - ha ol-koon tei-dän kans-san-ne.

S

Niin myös si - nun hen - ke - si kans - sa.

Jumalan Karitsa -hymni (Agnus dei) on kunnioitusta ehtoollisella läsnäolevalle Kristukselle. Martti Lutherin sanoin, "Agnus Dei laulaa ja ylistää Kristusta siitä, että hän on kantanut meidän syntimme."

Ehtoollisessa (Communion) saamme ottaa vastaan todellisen Kristuksen. Ehtoollisen sakramentti on osallisuutta Kristuksen sovityöhön ja hänen muistamistaan. Ehtoollinen on myös koko seurakunnan yhteyden ateria. Ehtoollisen jako tapahtuu jatkuvan pöydän käytäntönä. Ehtoolliselle tulija voi polvistua alttarille vapaalle paikalle ja lähteä ehtoollisen nautittuaan oman hiljaisen rukouksen jälkeen. Ehtoollista vastaanottaessa voi vastata "Aamen". Noustessaan ehtoollispöydästä voi halutessaan tehdä ristinmerkin ja kumartaa/niitata. Ehtoollisen päätössanat sanotaan kaikille yhteisesti aterian päättyttyä.

*Jumalan Karitsa (Agnus Dei)

S Ju - ma - lan Ka - rit - sa, jo - ka kan - nat

maa - il - man syn - nin, ar - mah - da mei - tä.

Ju - ma - lan Ka - rit - sa, jo - ka kan - nat

maa - il - man syn - nin, ar - mah - da mei - tä.

Ju - ma - lan Ka - rit - sa, jo - ka kan - nat

maa - il - man syn - nin, an - na meil - le rau - ha.

Ehtoollisen vietto (Communio)

Päätössanat

S: Aamen.

Kiitosrukous

*Ylistys (tai ylistysvirsi)

E Kiit - tä - kään - me Her - raa!

*S Ju - ma - lal - le kii - tos. Hal - le - lu - ia.

hal - le - lu - ja, hal - le - lu - ja!

(Ylistys paastonaikana)

*S Ju - ma - lal - le kii - tos. Aa - men, aa - men.

Kiitosrukouksessa kiitämme ehtoollisen lahjasta. Sen sanamuodot huomioivat meneillään olevan kirkkovuoden ajankohdan.y

Ylistys johdattaa meidät Herran siunaukseen. Sen Hal-leluja-säe viittaa taivaalliseen ylistykseen (Ilm. 19:6).

Herran siunaus perustuu Aaronin siunaukseen (3. Moos. 9:22). Jumalanpalvelus alkoi siunauksella Kolmiyhteisen Jumalan nimeen ja siihen se myös päätetään. Siunauksen varassa on turvallista lähteä kohti arkielämää.

Päätösmusiikkina voi olla virsi, kuorolaulu tai soitinmusiikki ja sen aiheena voi olla kiitos, jokin kirkkovuoden keskeinen teema tai pyhäpäivän aihe. Jos käytetään virttä tai kuorolaulua, siihen voi liittyä lyhyt päätössoitto.

*Herran siunaus

L: Siunaus

S Aa - men, aa - men, aa - men.

Päätösvirsi ja -musiikki

Tule seurakunnan toimintaan mukaan! Seurakunnan tilaisuudet: www.askolan-pukkilanseurakunta.fi/tapahtumat/

Rukous jumalanpalveluksen jälkeen

Sana tuli lihaksi ja asui meidän keskellämme.

Me saimme katsella hänen kirkkauttaan,
kirkkautta, jonka Isä ainoalle Pojalle antaa.

Hän oli täynnä armoa ja totuutta. (Joh. 1: 14)